

z nočného stolika odcudzili americké vreckové hodinky v cene 80 Kč, čo som zbadal až po ich odchode. Pred odchodom chceli ma vziať a odviesť so sebou do Komárna preto, že som synom legionára. Ináč žandári a vojaci ani mne, ani mojej rodine neublížili.

Na vlastné oči som videl a môžem aj prisahou potvrdiť, že jeden maďarský žandár udrel dva razy rukou do obličaja môjho svokra Jozefa K. v jeho dvore. Potom aj s jeho synom Rastislavom K. ich postavil k múru a oproti nim postavil jedného vojaka s puškou na nich namierenou a medzitým v jeho dome robili prehliadku a rozhádzali všetko, až napokon obidvoch odviekli do Komárna.

Ďalej som videl, keď jeden maďarský žandár v komore môjho švagra Františka B. strhol z klinca štránok, pridržal ho B. pri nose a hovoril mu maďarsky, aby si ho dobre ovoňal, lebo že naň bude obesený.

Viac som nevidel, že by sa niekto na niekom tatársky choval.

Dňa 4. 12. 1938 na rozkaz komisára maďarskej armády musel som opustiť svoju usadlosť.

Pri odchode som musel tam zanechať tieto veci: 22 kat. jutár ornej pôdy, 4 kat. jutár lúky, 1/2 kat. jutra záhrady a 1/2 kat. jutra stavebnej parcely. Všetko v cene 106 000 Kč, ďalej dom v cene 60 000 Kč a hospodárske budovy: maštal, chlievy, stodolu, sušiareň a pivnicu. Všetko v cene 40 400 Kč. Všetko spolu 210 900 Kč, pričom som dlžný 72 311,20 Kč.

Po prečítaní schválené a podpísané.

D. a h.

strážmajster Dostál, v. r.
práporčík Těhnik, v. r.

Eudovít K., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38, bez č.

166

16. december 1938, Dunajská Lužná-Nové Košariská.

Protokol napísaný na žandárskej stanici s Vendelínom N., bývalým kolonistom v obci Lúč na Ostrove - Etreho Kračany, ktorý vypovedal, že pod hrozbou maďarských žandárov a civilného obyvateľstva musel opustiť svoj dom a majetok.

Protokol

Vendelín N. udáva:

Po obsadení odstúpeného územia maďarským vojskom prišli do môjho domu vojaci, robili domovú prehliadku a hľadali zbrane. Ich veliteľ sa na mňa osopil, čo tu ešte hľadám „Büdös Csalák“ (*Smradlavý Čech!*). Na popud maďarského obyvateľstva maďarskí četníci robili u mňa celkovo 8-krát domovú prehliadku a hrubým spôsobom a s nadávkami „Büdös Tót, mit keres itt ilyen ellenség magyaroknak“ (*Smradlavý Slovák, čo taký nepriateľ Maďarov tu hľadá*). Maďarskí četníci spisovali so mnou zápisnicu, kto som a odkiaľ som. Pritom sa ma pýtali, či mienim ostať v Maďarsku. Keďže v Maďarsku mám usadlosť, vyhlásil som, ostanem podľa toho, aké budú podmienky a koľko poľa mi ponechajú. Maďarskí četníci mi

povedali, že v Maďarsku nesmiem ostať a čím skôr musím odísť, pretože ako legionár som veľkým nepriateľom Maďarov. Keď Maďari obsadzovali územie, tiež som povedal, že by ich bolo treba povešať, čo mi veľmi príťažá.

Pretože maďarskými orgánmi a obyvateľstvom som bol prenasledovaný a rovnako i moja rodina a ďalej som v Maďarsku nemohol žiť, dňa 15. 12. 1938 som so svojou 5-člennou rodinou opustil Maďarsko.

Maďarské obyvateľstvo mi odcudzilo 28 dosák a jeden pluh v úhrnnej cene 800 Kč.

Na mieste som zanechal majetok v úhrnnej cene 156 000 Kč.

Iné násilie na mojej osobe a na rodine maďarské orgány nespáchali. Moju manželku Máriu hneď v prvý deň obsadenia územia maďarský občan v mojej neprítomnosti udrel do hlavy nejakým ostrým predmetom a musela byť lekárom ošetrová v Dunajskej Strede.

Protokol po prečítaní podpísaný.

Svedkovia:
strážmajster Kasanický, v. r.
strážmajster Ján Blanár

Udávateľ:
Vendelin N., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

167

18. december 1938, Dunajská Lužná–Nové Košariská.

Protokol napísaný na žandárskej stanici s Viktorom H., bývalým kolonistom v obci Bellova Ves, ktorý vypovedal o štvaní a násilnostiach maďarských vojakov a civilného obyvateľstva proti kolonistom, v dôsledku čoho musel opustiť svoj majetok a odísť s rodinou na Slovensko.

Protokol

Viktor H. udáva:

Pri obsadzovaní odstúpeného územia maďarským vojskom prišli na našu kolóniu maďarskí vojaci a musel som, ako aj celá kolónia, urobiť miesto pre vojakov v izbách a pre kone v stajniach. Sám som s rodinou spal v sýpke. V izbe, kde spali vojaci, som si nechal kasňu s bielizňou a šatami. Vojaci mi odcudzili bielizeň asi v cene 1 500 Kč. Veliteľ vojska (kapitán) vyhlásil, že v Maďarsku ostať nemôžeme a pôdu nám nenechajú, lebo patrí grófam. Po odchode vojska maďarské obyvateľstvo rabovalo a týmto rabovaním mi spôsobilo škodu asi za 300 Kč.

V ten istý deň prišlo iné vojsko (mostný prápor). Dôstojník tohto vojska vyhlásil vojakom na námestí kolónie, aby nás kolonistov povyhánali z bytov, dobytok zo stajní, aby sa ubytovali kone a tiež, aby brali od kolonistov, čo potrebujú. Dôstojník sa vyslovil „Telepeseket... rúgni“ (kolonistov treba kopnúť...(vulgárne slovo). Na tretí deň prišli na kolóniu maďarskí četníci, vzali ma na vyšetrovanie pre zbrane a žiadali, aby som ich vydal. Ja som vôbec zbrane nikdy nemal. Keď som maďarskému četníkovi povedal, že žiadne zbrane nemám, ani som ich nemal, dvaja četníci ma priviedli k stohu slamy a vynucovali na mne odpoveď, mám, alebo nemám zbrane. Keďže som žiadne zbrane nemal, žiadne som im nedal. Jeden z četníkov